GIRONA NOTICIES.COM
+ Periodisme

Limitacions i tares de la política.

Opinió | 07/02/2007 | 10:36

Contra els polítics i la seva imatge juguen uns quants factors.

*Jordi Pujol
Acabàvem l'editorial de la setmana passada -després de fer constar aspectes positius de l'ofici de polític- fent-nos aquesta pregunta: si això és així, per què aquesta animositat contra la política i contra els polítics?

Contra els polítics i la seva imatge juguen uns quants factors. Per començar que l'activitat política es fa molt a la vista. Surt cada dia en els mitjans de comunicació. Els empresaris, professors d'Universitat, els artistes, els advocats i enginyers, etc... també surten de vegades, però de molt no tant com els polítics. Només els futbolistes també surten sovint, i als clubs els preocupa molt l'efecte que segons com això pot tenir en l'equip. I això –viure i actuar en una mena d'aparador- és perillós perquè el que més atrau a la gent és la combinació d'espectacle i confrontació. És lògic, per tant, que als mitjans de comunicació els interessi tot el que sigui espectacle i confrontació. I la política és una activitat ideal per a produir espectacle i confrontació.

Val a dir que de confrontació n'hi ha en molts àmbits i en moltes professions. N'hi ha per tot. Però l'objecte de la confrontació no és el poder polític, el poder més públic de tots. I això dóna a la confrontació política un punt de morbositat que altres enfrontaments no tenen, o no tenen tant, i perquè no busquen tant la destrucció de l'adversari. No sempre és així, però ho és més sovint que en altres menes d'enfrontament. Potser perquè el que entra en joc és el poder més alt, el polític, tot i que de vegades el poder real rau en àmbits que no són el polític. I en els que també hi ha confrontació, però es produeix d'una manera poc o molt dissimulada.

Tot això fa que al polític no se li permetin coses que el comú de la gent fa sense que li ho critiquin. Si un polític aparca malament el cotxe durant deu minuts es pot trobar l'endemà fotografiat al diari i interpel•lat amb to d'escàndol. Si un polític s'acull a un benefici fiscal, encara que ho faci ben legalment, com tanta gent, pot ser que això sigui presentat públicament –pels mitjans de comunicació i pels altres polítics- com aprofitat i poc escrupolós. Com un cas de corrupció, que no és.

Que el polític sigui objecte d'especial vigilància té tota la raó de ser, perquè per definició és un servidor del bé públic. Per tant un polític ha de ser especialment curós en termes econòmics i de tracte social. El que passa és que fàcilment aquesta vigilància agafa característiques viciades. Per partidisme, per allò que dèiem de la destrucció del contrari, per morbositat d'un sector del públic, per enveja, etc.

Pel que fa a la clàssica acusació que els polítics no s'ocupen del que realment preocupa la gent ja vaig dir a l'editorial anterior que això no és cert. Ningú no pot negar que durant els últims 30 anys hi ha hagut progressos molt importants, i no retòrics i teòrics. Hi ha aigua a llocs on no n'hi havia, hi ha polígons industrials on només hi havia descampats, hi ha regadius on hi havia camps de secà, hi ha IES a poblacions on els nois i noies s'havien de desplaçar, hi ha bons hospitals a

moltes ciutats petites i mitjanes que abans no en tenien. Darrera de cadascun d'aquests progressos hi ha una acció política. Hi ha sovint també una acció de la gent, de la societat. Però també, indefectiblement, l'acció d'un o d'uns polítics. D'àmbit municipal, o català, o de tot Espanya. O de tots alhora. Però una acció política.

I en aquest sentit cal que alhora que els polítics fan examen de consciència –que n'han de fer, sobretot per allò que deia abans de la mútua destrucció i de la propensió a la polèmica partidista-, també cal que la societat civil i els mitjans de comunicació s'autoanalitzin. Que analitzin quina mena de peticions plantegen, quina contribució fan a la vivència, que ofereixen pel seu compte a la societat.

La crítica és legítima i necessària. Però cal que sigui justa. No s'hi val, simplement, a estripar.

Això pot semblar una defensa de la política. Ho és, sens dubte. Una defensa dels polítics només ho és a mitges. Perquè de la mateixa manera que qui es vulgui fer ric més val que no faci política, qui no estigui disposat a observar determinades normes de conducta també més val que ho deixi. El que passa és que els polítics, com tothom, tenen dret a ser jutjats amb objectivitat. I això no sempre es dóna.

Agafem per exemple el tema dels sous dels polítics.

Ja he dit que si algú desitja fer-se ric és millor que no es faci polític. Si tot va bé tindrà dret a guanyar-se bé la vida. Si va molt bé pot arribar a fer-se una bona posició. Parlo sempre de polítics honrats. N'hi ha que no en són, com en tantes altres professions o oficis. Però allò que se'n diu fer-se ric no se'n farà. En canvi hi ha polítics que com a polítics han fracassat, o quelcom –fracàs electoral, per exemple- ha tallat la seva carrera. És a partir d'això que alguns després han guanyat molts diners. Hi ha casos molt coneguts. Des del punt de vista del profit personal varen tenir la sort de com a polítics fracassar.

Però tornant als sous. Què guanya el President de la Generalitat? O el President del Govern espanyol? Tinguem en compte que venen a ser el President-Conseller Delegat d'unes empreses amb un pressupost i un número d'empleats altíssim. Les empreses de molt més importants del país. I amb moltíssima responsabilitat. Doncs bé, només a Barcelona hi ha molts centenars d'executius que cobren més. I que tenen menys responsabilitat. I en canvi, fàcilment passa que en una discussió de cafè o en una tertúlia el sou del President és criticat. Injustament. I se'l presenta com a aprofitat.

Més encara. La gent ignora que de vegades l'ofici de polític esdevé arriscat dels del punt de vista de l'economia personal i familiar. Recordem aquell alcalde que després de vint anys d'exercir el càrrec es va trobar fora de l'Ajuntament i sense poder tornar a la seva professió primera. En el cas d'un alcalde, a més, sense ni dret a subsidi d'atur. En la vida política es produeixen sovint situacions molt difícils.

Si parlo d'aquestes coses és perquè ja no sóc polític i perquè no tinc problemes així. I perquè la crítica fàcil i destructora fa mal a la classe política, però finalment al país. Personalment he estat ben tractat. Per això puc demanar a la gent una actitud respectuosa de cara a aquestes situacions.

Per a valorar l'acció d'un polític també cal tenir present que si bé per una banda té poder per l'altra topa amb moltes resistències: dels seus oponents polítics, de vegades de la pròpia gent, de l'opinió pública, de la inèrcia. Sovint el polític no pot anar més enllà, no pot fer més, degut a la inèrcia social, a moltíssims interessos contraposats, a valors dominants que frenen, etc. Els polítics reformistes i amb voluntat de millorar la societat topen sovint amb aquestes limitacions. I passa que si per incapacitat de vèncer-les, o per prudència, s'aturen són titllats d'incapaços. Però si tiren al dret poden trobar-se amb una crisi personal i col•lectiva molt greu. Tot és una qüestió d'equilibris difícils d'entendre de vegades des de fora de l'àmbit polític en què s'han de prendre les decisions.

Podríem acabar aquesta reflexió amb dues consideracions:

La primera és que a l'ADN d'un polític hi solen haver tres o quatre components, bons i dolents: vanitat, ànsia de poder, ganes de fer carrera, vocació de servei, idealisme, sentit del bé comú. No tots alhora, però tres o quatre hi són sempre. Pot haver-hi algú amb molta vanitat i moltes ganes de fer carrera i poc esperit de servei. No és la millor mostra. Però també es dóna el cas contrari, el del polític amb autèntica vocació de servei públic. I jo crec que molt més del que el sentir general de la gent pensa.

La segona reflexió és que convé que el polític sigui un home format. Que no es fiqui a la política a les primeres de canvi, sense experiència, sense un gruix suficient de formació. Més o menys important segons els casos, però prou consistent.

Sense principis i sense valors el polític pot fàcilment extraviar-se. Com tothom, però el polític corre més riscos. Trepitja un terreny més relliscós i està més que ningú en el punt de mira de molta gent. I la seva responsabilitat és molt greu perquè treballa sobre una matèria delicada: el bé comú.

Que jo sàpiga durant les darreres dècades a casa nostra no s'han fet gaires estudis sobre els polítics. Sobre l'ofici de la política, que va del més sublim al més relliscós. De la capacitat de prendre decisions molt importants al perill sempre present de la pell de plàtan. De l'èxit i el cofoisme al fracàs i l'ostracisme. Fora bo que es fes. I que es fes no només a base d'estadístiques, d'enquestes a la gent i amb actitud distant, sinó capbussant-se en el que realment és la vida del polític. Amb esperit científic de recerca i també amb una certa humanitat. Perquè tots, polítics i no polítics, necessitem ser vistos també des de dintre, veient tots els condicionaments, totes les limitacions en què vivim. Capbussant-se per tant en la grandesa i misèria de la política, i fins i tot en les petites misèries de tots plegats.

I des de l'assumpció que hi ha una cosa pitjor que la política, que és la no política.

Autor: Redacció
Redacció

https://gironanoticies.com/noticia/1884-limitacions-i-tares-de-la-politica.htm